

Basteicafé 11 mei 2023

Boer, Burger en Biodiversiteit

Landbouwtransitie in de huiskamer

Boeren en onderzoekers werken samen (LLOG)

In het [Living Lab Ooijpolder-Groesbeek](#) (LLOG) onderzoeken wetenschappers van de Radboud Universiteit welke maatregelen effectief zijn voor het herstel van de biodiversiteit. In de komende jaren worden in het gebied nieuwe experimenten en studies uitgevoerd. Dit gebeurt in samenwerking met agrariërs en andere private grondgebruikers, met overheden en kennisinstellingen, met natuur- en milieuorganisaties en met burgers.

Programma

Het LLOG werkt samen met boeren en andere partners aan het bevorderen van biodiversiteit. We doen onderzoek naar het effect van al aangelegde landschapselementen en naar nieuwe maatregelen binnen het boerenbedrijf. De boeren moeten worden betaald voor het werk aan biodiversiteitherstel. Globaal gezien zijn er drie mogelijkheden om biodiversiteit te financieren:

Deze drie routes worden door gastsprekers geïntroduceerd:

1. *Vergoeding van landschapsdiensten.* Een vorm van betaalde biodiversiteit waarmee deelnemende agrariërs hun activiteiten rond biodiversiteit, natuur en landschap kunnen verwaarden. *Jack Verhulst* heeft een biologische melkveebedrijf in Etten-Leur. Hij is voorzitter van coöperatie De Landschapsboeren; een coöperatie van extensieve melkveehouders die Landschapscertificaten uitgeeft waar bedrijven

hun duurzaamheidsdoelen mee kunnen behalen.

2. *Landschapselementen bekostigd uit publieke middelen.* De groenblauwe dooradering in Ooijpolder-Groesbeek is vanuit publieke middelen bekostigd. Zijn bewoners bereid om een hogere OZB te betalen zodat er geld naar landschapselementen gaat? *Tiny Wigman*, Via Natura en directeur Bureau Niche, werkt al meer dan 15 jaar aan natuurontwikkeling in dit gebied.

3. *Korte voedselketens.* Kunnen consumenten direct bijdragen aan een natuurinclusief verdienmodel via de korte keten door direct bij de agrariër voedsel in te kopen? Boer *Stan Bruijsten* is een kleinschalige boer die vooral lokaal opereert via de korte keten tussen producent en consument. Hij heeft een eigen visie op voedselproductie en de rol van de consument.

Samen met het publiek onderzoeken we hoe natuurinclusieve landbouw voor boeren haalbaar kan blijven. Afsluitend geven Stan Bruijsten, Eline Bromet(PvdD) en Jack Verhulst hun reactie hierop.

Achtergrond

In de Ooijpolder-Groesbeek in Gelderland is de afgelopen twintig jaar geëxperimenteerd met vernieuwende vormen van biodiversiteitsherstel.

Er is 'nieuwe' natuur in de uiterwaarden ontwikkeld en er zijn bloemrijke dijken gerealiseerd. Het gebied geldt ook als voorbeeld voor landschapontwikkeling in het agrarisch gebied waarbij natuur en landbouw worden verweven. Er is namelijk een groenblauwe dooradering gecreëerd: een kilometers lang netwerk van bloemranden, hagen, poelen en knotbomen en van boerenlandpaden op agrarische bedrijven. Belangrijke succesfactor in de verschillende experimenten is geweest dat boeren, natuurbeschermers, overheden en bedrijven samen hebben gewerkt aan integrale gebiedsontwikkeling.

Op dit moment lopen er drie deelprojecten: Biodiversiteit boven en onder de grond, Vruchtbare samenwerking en Verdienmodellen

Voorwaarden voor biodiverse landbouw

Om biodiverse landbouw te stimuleren is het belangrijk om te weten hoe, waarom en wanneer agrariërs werken aan biodiversiteitsherstel binnen het bedrijf. In dit deelonderzoek wordt bestudeerd waarom bestaande initiatieven in het gebied zijn geslaagd. Daarbij is speciale aandacht voor de rol van passende wet- en regelgeving en

financiële modellen. Een belangrijke reden dat de groenblauwe dooradering op de percelen van agrariërs gerealiseerd kon worden is bijvoorbeeld dat zij hiervoor 30 jaar lang een vergoeding krijgen. We onderzoeken ook vergelijkbare initiatieven voor biodiverse landbouw in andere gebieden in Nederland. Door verschillende initiatieven met elkaar te vergelijken kunnen er lessen getrokken worden over de mogelijkheden om biodiverse landbouw op grotere schaal toe te passen.

Samen voor biodiversiteit

LLOG is nauw verbonden met het Deltaplan Biodiversiteitsherstel waarin natuurorganisaties, boeren, burgers, wetenschappers, overheden, banken en bedrijven zich samen inzetten voor biodiversiteitsherstel in Nederland. In het veenweidegebied in de Alblasserwaard en in de Zuid-Hollandse duin- en bollenstreek vindt vergelijkbaar onderzoek plaats. De inzichten en ervaringen die in de drie living labs worden opgedaan zullen gebruikt worden om de aanpak van biodiversiteitsherstel binnen het Deltaplan vorm te geven. Lees meer op: www.samenvoorbiodiversiteit.nl

Website Living Lab Ooijpolder-Groesbeek:

<https://www.ru.nl/onderzoek/onderzoeksproject/en/living-lab-ooijpolder>

Zie ook Via Natura www.vianatura/biodiversiteit

Basteicafé 15 juni 2023 : Wandellust

Het volgende Basteicafé staat in het teken van onze stad die zich in de wandel-modus aan het begeven is. *Lotte Janssen*, hoofd Organisatiebureau van De 4Daagse, neemt ons mee in de geschiedenis én de toekomst van de grootste prestatie wandeltocht ter wereld in de prachtige natuur rondom Nijmegen. *Damiaan Messing*, ontwikkelaar Walk of Wisdom, gaat in op het verschil tussen wandelen en een pelgrimage waarbij de omringende natuur op bijzondere wijze kan kruisen met de eigen binnenwereld. *Yannick de Korte*, specialist Beweggedrag, geeft inzicht in de effecten van bewegen en wandelen (effecten van warmte) op het lichaam en laat ons inzien welke wetenschappelijke inzichten er zijn en komen. Gedurende de avond zal muzikant *Mark Schilders* een aantal toepasselijke liederen ten gehore.